

Jesucrist al centre

La centralitat de Jesucrist en la formació i la vida del prevere

Lluís Tusquellas¹

Les 57enes Jornades de Qüestions Pastorals de Castelldeaura (25 i 26 de gener de 2022), varen tenir com a tema: “La centralitat de Jesucrist en la formació i la vida del prevere”. En les diverses ponències que van tenir lloc en aquests dies, es va fer palès que Jesucrist, l’alfa i l’omega, el primer i el darrer, el principi i la fi (cf. Ap 2, 13), és per a qui vol ser la seva imatge, la referència contínua i obligada de tota la vida i de l’esforç per seguir el Mestre².

Els darrers pontífexs han tractat de moltes maneres la centralitat de Jesucrist: sant Joan Pau II va demanar a l’Església “recomençar des de Crist”. Benet XVI ens diu al seu llibre *Jesús de Natzaret* que “tot depèn de l’amistat íntima amb Jesús”.

I el Papa Francesc insisteix als sacerdots:

Germans, (...) Gràcies per urgir i anunciar a tothom, amb ardor, ‘a temps i a deshora’ l’Evangeli de Jesucrist (cf. 2 Tm 4, 2) (...) Per mantenir animat el cor cal no descuidar les vinculacions constitutives de la nostra identitat: la primera, amb Jesús. Cada vegada que ens desvinculem de Jesús o descuidem la relació amb Ell, a poc a poc la nostra entrega es va assecant i els nostres llums es queden sense l’oli capaç d’il·luminar la vida (cf. Mt 25, 1-13).³

Per què aquesta insistència dels Pontífexs més recents per urgir la identificació del sacerdot amb Jesucrist? Encara que les raons són òbvies, cal recordar-les, sobretot després del gran debat encetat fa dos segles per la teologia liberal, establint un hiatus entre el Jesús de la història i el Crist de la nostra fe⁴. Es tracta d’una discussió que no s’ha apaivagat amb el pas dels anys, sinó que cada cop és més intensa i urgent, i més val que ens adonem de la seva importància.

Malauradament la teologia catòlica del segle XIX va trigar massa a reaccionar al repte de la crítica liberal i va pensar que ja n’hi havia prou de repetir les declaracions dogmàtiques dels primers concilis, les quals, com és obvi, continuaven i continuen vigents. No va copsar, potser, l’abast de la crítica que va esclatar poc després de les guerres napoleòniques i que ha quallat a començaments del segle XX amb una generalitzada acceptació del hiatus esmentat, en els ambients protestants i, fins i tot, en alguns de catòlics.

Cal partir d'un pressupost irrenunciable, que és la historicitat del Nou Testament, sobretot dels Evangelis, sense excloure el Quart Evangeli, tot i que sigui històric a la seva manera. En els Evangelis hi trobem aquesta qüestió absolutament clau, formulada almenys tres vegades, sempre en forma de pregunta. Dos cops ho pregunta Jesucrist, un a Simó Pere i l'altre a Marta; i la tercera vegada és el gran sacerdot Caifàs adreçat a Jesús.

Vosaltres, qui dieu que soc? Simó Pere li respongué: Tu ets el Messies, el Fill del Déu viu (Mt 16, 15-16), una confessió de fe que es repeteix en els altres dos Sinòptics, encara que més sintèticament.

A Joan hi trobem l'altra confessió: Jo soc la resurrecció i la vida. [...] ¿Ho creus, això? [Marta] li respon: Sí, Senyor: jo crec que tu ets el Messies, el Fill de Déu, el qui havia de venir al món (Jn 11, 25-27).

I finalment en Mateu hi ha l'auto-confessió de Jesús davant Caifàs: Et conjuro pel Déu viu que ens diguis si tu ets el Messies, el Fill de Déu! [...] Tu ho has dit (Mt 26, 63-64)

Ell no és un dels profetes de l'Antic Testament, ni tampoc Joan Baptista. Ell és Déu fet realment Home. *En ell resideix corporalment tota la plenitud de la divinitat* (Col 2,9). Només si Jesús és el Fill de Déu fet Home vertader, té sentit parlar d'una identificació sacerdotal amb ell, com expressa el rètol de les nostres Jornades, perquè per ser el Fill és gran sacerdot *per sempre com ho fou Melquisedec* (He 6,20). Només si creiem que ell és el Messies, el Fill del Déu, té sentit parlar de la centralitat de Jesucrist en la formació i la vida del prevere.

Una identificació és molt més que una imitació. En encarnar-se en el ventre santíssim de Santa Maria, per obra de l'Esperit Sant, Jesucrist va assumir d'alguna manera tota la creació i molt especialment tota la humanitat, és a dir, cadascun de nosaltres, com ens ho recorda sant Josepmaria en un dels seus escrits:

No hi a res que pugui ésser estrany a l'afany de Crist. Parlant amb profunditat teològica, és a dir, si no ens limitem a una classificació funcional; parlant amb rigor, no podem dir que hi hagi realitats –bones nobles i fins i tot indiferents– que siguin exclusivament profanes, un cop el Verb de Déu ha fixat la seva estada entre els fills dels homes⁵.

És lògic, per tant, que la figura de Crist tingui un atractiu innegable en el món actual, quan la vida de Jesús es contempla *amb ulls de fe*; i era d'esperar, com de fet passa, que el seu missatge i la seva Persona informin també moltes persones i institucions, a banda de l'Església, si més no implícitament.

JORNADES CASTELLDAURA 2022

És raonable, doncs, que Prelat de l'Opus Dei, Mons. Fernando Ocariz hagi proposat, en la seva primera carta pastoral, que el repte prioritari en la formació – en aquest nou període de la Prelatura – sigui la centralitat de la Persona de Jesucrist: “Posar Jesús al centre de la nostra vida vol dir endinsar-nos més en l'oració contemplativa al mig del món, i ajudar els altres a anar per camins de contemplació”⁶.

Ponents i temes específics

Dr. *Armand Puig*, rector de l'Ateneu Pontifici Sant Pacià, especialista en Sagrada Escriptura. Va parlar de la missió primordial del prevere a anunciar Jesucrist al món d'avui i de presentar-lo atractivament. Ell ens ve a buscar, ens explica les Escriptures i ens escalfa el cor. Procés que és gradual i requereix la nostra llibertat.

Dr. *Joan Costa*, professor de Teologia Moral a la Facultat de Teologia de Catalunya. Va exposar com Crist, model de l'obrar cristià, serà sempre la referència primera i última, ja que és “camí, veritat i vida” (Jn 14,16), aclarint perquè Jesús va voler començar la seva missió pública predicant les benaurances.

Dr. *Lluc Buch*, professor de Teologia Fonamental a la Universitat de Navarra. Explicà la necessitat de trobar-se amb Crist, i com aquesta trobada dona una forma determinada a la vida, fent-la precisament cristiana. Va

parlar de la mirada de Crist fent referència a diversos passatges de l'Evangeli on es pot descobrir com és l'encontre personal de Jesús i quina mirada ofereix: la dona adúltera, la trobada amb el ric Zaqueu o la conversió de sant Pau. Aquests són encontres amb "l'amor incondicional de Déu. La vida cristiana neix i s'alimenta, digué el professor Buch, de l'encontre amb una persona que ens mira i ens interpel·la: afirmant-nos, desafiant-nos a sortir d'una vida mundana, enviant-nos a una missió i encoratjant-nos a començar una vida nova guiada per una consideració transcendent i relacional".

Dr. *Julio Diéguez*, professor de Teologia Moral a la Pontificia Universitat de la Santa Creu, a Roma. Parlant de la trobada amb el Crist que configura el cristià, explicà com Crist abasta la totalitat de la persona, i compromet la seva llibertat i els seus sentiments, fins identificar-los amb el model. Per assolir "Els mateixos sentiments de Crist Jesús" (*Flp* 2, 5), hem de compartir la seva vida, i fer nostra la seva manera de ser.

¹ Director de les 57enes Jornades de Qüestions Pastorals de Castelldaura.

² Cf. Concili Vaticà II, *Decret 'Presbyterorum ordinis'* (1965), núm. 2.

³ Papa Francesc, *Carta als sacerdots*, 4 d'agost de 2019

⁴ Cf. J. I. Saranyana (2020), *Historia de la Teologia cristiana (750-2000)*, Cap. 10; especialment pàgines 475 i s. Pamplona: Eunsa, 2020.

⁵ Josepmaria Escrivá (1993), *És Crist que passa*, núm. 112. Barcelona: Edicions del Drac.

⁶ Fernando Ocariz, *Carta Pastoral 14 de febrer de 2017*, núm. 8.